

Region Hovedstaden

KKR Hovedstaden

Svar på henvendelse vedr. rehabilitering på specialiseret niveau

Sundheds- og Ældreministeriet har den 17. december 2015 modtaget en fælles henvendelse fra Region Hovedstaden og kommunerne i KKR Hovedstaden med spørgsmål om varetagelsen af rehabilitering på specialiseret niveau, som hermed besvares.

Det er oplyst i henvendelsen, at regionen og kommunerne har arbejdet for at opnå en fælles forståelse af tolkningen af de nye regelsæt på området i form af bekendtgørelse og vejledning¹, der trådte i kraft pr. 1. januar 2015, men at dette ikke er lykkedes på visse punkter. Vedlagt henvendelsen er et notat fra henholdsvis regionen og kommunerne, der begge beskriver tvivlsspørgsmål i forhold til følgende overordnede emner:

- Neuropsykologisk intervention via genoptræningsplan
- Genoptræningsplaner udarbejdet af de såkaldte tilbageløbsambulatorier
- Specialiseret rehabilitering ved specialsygehuse

Om neuropsykologisk intervention via genoptræningsplan

Af kommunernes notat fremgår det, at hovedparten af de genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau, som man har modtaget, har beskrevet et behov for neuropsykologisk intervention, og at der i nogle tilfælde har været tale om, at genoptræningsplanen udelukkende har beskrevet et behov for neuropsykologisk intervention.

Regionen bekræfter ovenstående i sit notat og angiver samtidigt, at man er i tvivl om, hvorvidt det er muligt at bruge genoptræningsplanen som henvisning i de sjældne tilfælde, hvor en borger udelukkende vurderes at have rehabiliteringsbehov, der ikke kræver indsatser fra autoriserede sundhedspersoner.

Ministeriet skal til ovenstående først om fremmest bemærke, at en genoptræningsplan ikke er en henvisning til indsatser fra bestemte faggrupper. Det er kommunen, der har ansvaret for ud fra en sundhedsfaglig vurdering at tilrettelægge genoptræningen på baggrund af patientens funktionsevne og genoptræningsbehov, som er beskrevet i genoptræningsplanen. Specifikt for genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau gælder dog, at der i genoptræningsplanen kan gives anbefalinger

¹ Bekendtgørelse nr. 1088 af 6. oktober 2014 om genoptræningsplaner og om patienters valg af genoptræningstilbud efter udskrivning fra sygehus samt vejledning nr. 9759 af 8. oktober 2014 om genoptræning og vedligeholdelsestræning i kommuner og regioner.

til metode, omfang og karakter af den videre genoptrænings- og rehabiliteringsindsats.

Jf. tidligere korrespondance mellem Sundhedsstyrelsen og regionen kan genoptræningsplanen beskrive mentale funktionsnedsættelser som neglekt, sprog-/talevanskeligheder, opmærksomhedsforstyrrelser, nedsat hukommelse eller følelses-/identitetsproblemer. Det er derefter op til den kommunale visitation at vurdere, hvordan disse behov bedst imødekommes. Genoptræning efter sundhedsloven varetages primært af autoriserede sundhedspersoner, jf. vejledningens afsnit 2.1, men kommunen kan vælge også at inddrage ikke-autoriserede faggrupper som eksempelvis neuropsykologer i genoptræningsindsatsen, når det skønnes hensigtsmæssigt.

Såfremt borgeren udelukkende har brug for rehabiliteringsindsatser, der ikke varetages af autoriserede sundhedspersoner, skal disse bevilges efter anden lovgivning end sundhedslovens § 140, og der skal bruges andre kommunikationsformer mellem sygehus og kommune end en genoptræningsplan.

Genoptræningsplaner udarbejdet af tilbageløbsambulatorier

Der er ligeledes beskrevet i kommunernes notat, at de såkaldte tilbageløbsambulatorier i nogle tilfælde udarbejder genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau. Kommunerne bemærker, at dette ofte er tilfældet for borgere, der allerede har gennemgået et genoptræningsforløb for samme skade på et tidligere tidspunkt, og at ambulatorierne ikke indhenter informationer om borgernes tidligere rehabilitering i forbindelse hermed.

I regionens notat bekræftes det, at der er udarbejdet genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau til borgere med senfølger af erhvervet hjerneskade. Regionen anfører dog også, at kommunerne ikke har anfægtet konkrete genoptræningsplaner.

Ministeriet skal hertil bemærke, at hvorvidt der skal udarbejdes en genoptræningsplan – og til hvilket niveau – beror på en konkret, lægefaglig vurdering. Der er således intet til hinder for, at der kan udarbejdes genoptræningsplan til rehabilitering på specialiseret niveau til en borger med senfølger af en erhvervet hjerneskade, hvis borgeren vel at mærke har behov for dette. Såfremt kommunen er uenig i genoptræningsplanens indhold, skal sygehuset kontaktes med henblik på dialog herom.

Det skal dog også understreges, at ambulatoriet i forbindelse med udarbejdelsen af genoptræningsplaner til denne gruppe borgere bør indgå i dialog med kommunen med henblik på dels at sikre, at der tages højde for eventuelt allerede gennemførte rehabiliteringsindsatser, og dels for at sikre sammenhængen i forhold til andre indsatser, som kommunen måtte have iværksat for borgeren. I den forbindelse opfordrer ministeriet Region Hovedstaden og kommunerne i regionen til i fællesskab at drøfte, hvordan man mest hensigtsmæssigt kan sikre samarbejdet om denne gruppe borgere.

Specialiseret rehabilitering ved specialsygehuse

Kommunerne anfører i deres notat, at der er uklarhed om, hvornår en borger skal tilbydes et forløb under fritvalgsrammen, hvor regionen har betalingsforpligtelsen, eller til rehabilitering på specialiseret niveau, som kommunen har betalingsforpligtelsen for. På baggrund heraf frygtedes en opgaveflytning fra region til kommuner.

Ligeledes beskriver kommunerne, at forlængelse af ophold ved specialhospitaler i visse tilfælde gives via en genoptræningsplan til rehabilitering på specialiseret niveau, som udarbejdes af specialhospitalet selv.

Regionen anfører ligeledes i sit notat, at man oplever et sammenfald mellem målgrupperne, og at man derfor ønsker en afklaring af, hvordan fritvalgsrammen og rehabilitering på specialiseret niveau skal fungere sammen. Regionen angiver desuden, at problemstillingen vedrørende patienter, der forsynes med genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau efter ophold på specialhospital, konkret omhandler Center for Neurorehabilitering, Filadelfia, der har regionsfunktion i neurorehabilitering i henhold til Sundhedsstyrelsens specialeplan. Regionen beder om en bekræftelse af, at Center for Neurorehabilitering efter gældende regler kan udarbejde genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau.

Regionen angiver endvidere, at man vil indgå i en dialog med Center for Neurorehabilitering for at sikre, at centeret og regionens hospitaler anvender ensartede kriterier for udarbejdelse af genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau, ligesom det kan overvejes at etablere et særligt forum til at understøtte af dialogen mellem Center for Neurorehabilitering og kommunerne.

Ministeriet skal til ovenstående bemærke, at der med den nye bekendtgørelse og vejledning ikke sket en ændring af, hvilke patienter der skal have en genoptræningsplan. Der skal derfor ikke ske en opgaveflytning som følge heraf. Vi anerkender, at den konkrete afgrænsning for målgrupperne for henholdsvis forløb under fritvalgsrammen og rehabilitering på specialiseret niveau kan være vanskelig, og vi skal opfordre Region Hovedstaden og kommunerne i regionen til at fortsætte dialogen om at sikre en hensigtsmæssig håndtering af disse patienter.

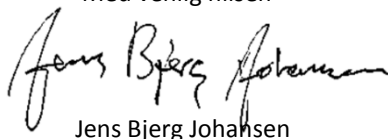
Det er korrekt, at Center for Neurorehabilitering, Filadelfia, i kraft af dets regionsfunktion kan udarbejde genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau for patienter, der har modtaget offentligt finansieret behandling ved centeret. Vi noterer os, at Region Hovedstaden vil indgå i en dialog med centeret for at sikre en ensrettet håndtering af udarbejdelse af disse genoptræningsplaner. Det skal for en god ordens skyld desuden bemærkes, at en genoptræningsplan ikke er en henvisning til et bestemt tilbud.

Afsluttende bemærkninger

Sundheds- og Ældreministeriet håber, at nærværende svar vil hjælpe til at afklare de tvivlsspørgsmål, som Region Hovedstaden og kommunerne i regionen har oplevet på baggrund af indførelsen af rehabilitering på specialiseret niveau.

Vi skal afslutningsvis beklage den lange svartid.

Med venlig hilsen

Jens Bjerg Johansen